

Klic TRIGLAVA

Leto II.

30. januarja 1949.

Štev. 13.

Naš protikomunizem

Nihče ne more zanikati dejstva, da smo prišli in ostali v emigraciji predvsem zaradi našega načelnega protikomunističnega stališča. Vsaj ogromna večina. Toda objektivni opazovalec bo moral vedno bolj ugotoviti, da postaja ta naš protikomunizem samo še postranski del našega političnega begunstva, ali pa celo ostaja samo še senca tistega, kar nam je nekoč pomenilo "biti ali ne biti".

Je tudi do neke mere razumljivo, da je tako. Nekakšna utrujenost tri letnega kampovskega životarjenja in "čakanja, kdaj se bo komunizem zrušil"; triletno nenormalno življenje, (združeno z nezadostno prehrano in nastalo nenavajenostjo človeškega telesa na vsakodnevno delo za dostojen kos kruha; ob vsem tem pa kavarniško razpravljanje o vzrokih naše narodne nesreče, ugibanje o bodočnosti ter odpiranje težavnih problemov, ki terjajo prav tako danes kot včera rešitve od naše emigracije. Vse to in še kaj nas nareja več ali manj nezanimajoče se za stanje doma, vkoli kor isto ni v zvezi z našim povratkom, "ki pa naj nam nam ga pripravijo za vezniki". Danes predvsem še gledamo, kako bi izginili iz tega evropskega kontinenta in prišli "nekam na varno", kjer bi mogli začeti z novim življenjem. Siti smo vsega!

(To je ena stran. Druga stran podobe pa je še tragičnejša. Prišli smo v svet tedaj, ko še zdaleka nismo imeli tolikšne moralne podpore ljudi doma in v tujini kot jo imamo danes. Ne toliko s svojo dejavnostjo kot predvsem s svojim obstankom v tujini smo dokazali svetovni javnosti, da nekaj za železno zaveso vendar ni v redu. (Vsaj začetne dvome in sumničenja pa tudi radovednost smo povzročili. Danes pa, ko dobivamo tudi v svetovni javnosti vedno več moralne podpore, pa postajamo sami v sebi vse bolj nezainteresirani in malodušni.)

Ne gre tu za naivno pričakovanje nečesa, ne gre tu za čakanje vojne, ki se je vsak boji, ne za ustvarjanje oborožene protirevolucije doma. Gre za določitev značaja našega emigrantstva včeraj in danes, danes in jutri ter za izvajanje zaključkov, ki iz prvega izhajajo.

(Narod doma ječi v sužnosti, mi pa živimo v svobodnem svetu. Narod doma mora molčati, mi pa moremo govoriti. In vendar) ali je kakšna razlika med dejavnostjo naroda doma in dejavnostjo emigracije v svetu? Žalostna ugotovitev je, da je skoraj ni. Nasprotno: narod doma vsaj s pasivnim odporom sabotaže in bojkota vladnih uredb izraža svojo protikomunističnost, dočim je emigracija niti v tolikšni meri ne. Kaj je emigracija do danes storila, da bi svetovna javnost ne samo spoznala, da nekje na tem božjem svetu živi slovenski narod, ki ga že stoletja tlačijo vsi mogoči imperi alizmi, od avstrijskega, laškega, nemškega in ogrskega do komunističnega, ampak da bi tudi s svojo organizirano akcijo doprinesla čim več, da bo naš slovenski problem pred svetovno javnostjo pravilno zastopan, trpljenje našega naroda dovolj močno dokazano, mi pa vključeni kot aktivni del v svetovno demokracijo?

Toda ni dovolj le destruktivni del programa, [s katerim rušimo komu-

nistični barbarizem v Jugoslaviji. Treba je istočasno tudi konstruktivnega. Treba je, da svetu jasno in iskreno dokažemo, da imamo nekaj več vrednega kot je titovski komunistični red, treba je, da dokažemo, da za "japonsko Kitajsko ne bo prišla še hujša reakcionarna nacionalistična Kitajska!" Treba se je odločiti za takšne politične in gospodarske-socialne reforme, ki bodo dokazale neupravičenost napadov, češ, da so politična in socialna reakcija v polnem pomenu besede. In to velja tako za slovenske kot hrvatske in srbske emigrante! Treba se je združiti na takšno jasno in napredno politično ter socialno osnovo, ki bo jamčila resnično svobodo in enakopravno državno skupnost Jugoslovanov, obenem pa stremela, da odpravi vsakršno socialno bedo in zatiranje šibkih slojev. To pomeni, da je treba priznati vsa objektivna dejstva, obenem pa opustiti vsakršno nadmudrivanje, politično ali socialno dominacijo in šovinizem.)

Upoštevati je treba današnjo stvarnost in določiti je treba vsakomur svoje mesto, če si ga že sam ne more najti, saj je dovolj možnosti in dovolj široko področje poleg poklicne zaposlitve. Določiti to, ni naloga te razpravice, to je naloga vseh protikomunističnih organizacij. Takšna vloga pa nikomur ne bo kratila njegovega "življenskega prostora" in posla v emigraciji, ampak ga bo tudi obdržala v živem stiku s težnjami naroda doma, obenem pa opravičila nade, ki jih narod goji do svoje emigracije ter izpolnila tako našo moralno odgovornost pred narodom in njegovo zgodovino.

Šele tako bo dobilo vse naše emigrantstvo ves svoji pravi pomen in globoko vsebino. Nikomur svoboda še ni padla v naročje! Zanj se je bilo treba vedno boriti in doprinesti velikanske žrtve. Zavedajmo se tega tudi mi. Znamo biti v emigraciji še dolga leta, možno je, da bodo potrebne še velike žrtve in napor tako s strani naroda doma kot od emigracije. Te možnosti moramo upoštevati in zato skrbeti za dostojen kruh vsakemu emigrantu, obenem pa ne pozabiti poslanstva, ki ga mora emigracija v svobodnem svetu izvršiti. Nobenih sanj, nobenih utvar - stvarnost in zavest, da je naš narod danes morda še v večji nevarnosti, da kasneje dobi svobodo kot drugi, saj sam Bog ve kdaj in kako se bo ta titovščina končala in kam nas bo pripeljala. To pa nam mora biti kategorični imperativ, da svoje vrste že enkrat uredimo in da dobi v njih sleherni posameznik odgovarjajoče mesto in delo.

Ogromna odgovornost za to leži na naših političnih vodnikih in inteligenci, leži na naših protikomunističnih organizacijah. Ali bodo vsi razumeli resnost te dobe in v nebo vpijoč krik trpečega slovenskega naroda ter pozabili ozkosrčne predsodke ter ustvarili pogoje za narodno slovo, saj nas pripadnost enemu narodu vendar sili, da iščemo in najdemo iste skupne osnove, ki jih mora priznati sleherni Slovenec - če hoče Slovenec ostati?

Niso tu poklicani le eni - poklicani smo vsi!

I.Jenko

- 0000000000 -

IVERI

Strpnost, - je pridiga velikega - malemu. Veliki jo samo uči, priporoča, - nikdar pa ne izvaja. Zato je strpnost torišče malih.

Svet vara! - Zakaj? - Ker je sam prevaran!

Milijone in milijone zakonov in postav, ki jih je ustvaril človeški razum, kot omejitev zločinu, prevari, kriminalu in laži, - ne more odtehtati deset božjih zapovedi!

P.J.

JAVNO ~~mišljenje~~

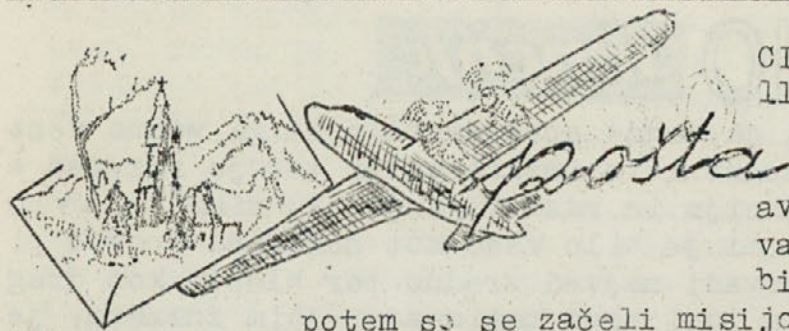
"Hvala za "Klic Triglava", ki ga redno sprejemam in se ga vedno veselim. Je dobro urejen; članki so sodobni in interesantni ter je razveseljujoče, da med bralci vzbujajo reakcijo in razmišljanje. Rubrika "Javno mišljenje" je prav dobra; posebno pa mi je bilo všeč kot nekakšna spoved pisano "Spoznanje". Kar je v tej spovedi največ vredno ter blesti kot drag kamen vsem našim mladim fantom, pa tudi vsem našim starejšim znancem, je to, da pisec kljub vsemu trpljenju in razočaranju, ki ga je preživel v teh vojnih in povojnih časih, ni postal zagrenjen, ampak se je naučil onega, kar je bitno in kar naj bi bilo vsem našim ljudem smernica za bodočnost: delati - razen za sebe tudi za druge, misliti s svojo glavo in verovati v nekaj več kot pa samo v materialne dobrine. - Vendar bi k tej izpovedi dejal eno: da je njegovo spoznavanje bilo enostransko. Govori le o moških, ki so bili poklicani ohraniti narod s skupnim naporom vseh narodnih sil, pa to niso storili. Ni pa spoznal, če pa je, pa ni napisal, da te narodne sile, t.j. skup posameznikov odnosno posamezniki, a to smo bili mi vsi, niso bile odnosno nismo bili še daleč ne dovolj goreči, dovolj aktivni, dovolj požrtvovalni in dovolj verujoči, da bi se lahko ustvarila skupnost, ki bi bila sposobna ne samo kljubovati terorju, ampak ga celo uničiti. In da smo sedaj v emigraciji ravno taki mlačneži, kot smo bili prej doma, da nas je zajel materializem, da smo postali nezainteresirani za vse, razen za ljubi kruhek. Na prste lahko sešteješ tiste, ki niso taki! Zato pa naj spozna vsakdo izmed nas, da smo mi kvas, s katerim bo zamešan kruh in da bo ta vzhajal le, če bo kvas dober, drugače pa ne. Ravno od nas zavisi vse, a ne od vodilnih mož. Kaj bo lev s čredo ovac? Kaj bo vodja s trumo omahljivcev? Kaj z grupo skeptikov in margačev? Kaj s trumo pozabljivcev in dezinteresirancev? Naj si torej vsak vzame za cilj postati tak, da se bodo oni možje, ki bodo poklicani voditi nas v bodočnosti, res lahko na nas oslonili in imeli v nas orodje in orožje, s katerim bodo res mogli kaj doseči. Če ne bo tako, bo prišlo zopet do strahotnega nesmisla, da se bodo ti vodilni možje morali čuvati pred nami, ne pa pred nasprotniki, kot se je to že preje dogajalo. - Ali nismo ravno mi bili radi naše radovednosti, nezaupljivosti, neverovanju, nezaupanju in nekonspirativnosti krivi tolikim in tolikim nevšečnostim, pa celo aretacijam in deportacijam naših lastnih ljudi? Ali nismo ravno mi vsakega našega vodilnega moža, od malega do velikega, pa naj je bil na svojem mestu ali ne, potegnili v blato z našim obrekovanjem, natolcevanjem in omalovaževanjem? Ali niso celo oni, ki so bili tkzv. poštenjaki, k vsemu temu početju skoro vedno stisnili rep med noge in molče šli svojo pot? Spoznajmo že enkrat tudi samega sebe, pa bomo v bodoče bolje vozili tako po samezniki kakor tudi kot skupnost. Pa tudi vodilni možje bodo lažje delali in imeli več uspeha. Razen tega pa ne bodo mogli biti taki, kot jih je pisec opisal, ker jih bomo lahko brez veliko besedi odstranili in postavili tja, kamor spadajo.

P.Ivan

Dragi gospod urednik!

Dovolite da vam napišem par besed v imenu nas vseh kmečkih fantov. Torej če res vlada svoboda govora in mišljenja potem se tudi lahko izrazimo naše želje in mišljenje. In sicer to ko smo že tako daleč začeli z organizacijo naj bi se nikar zopet gradilo staro Jugoslavijo kot je bila prej. Saj sami veste da ljudje niso več zanjo pač pa so za čisto nekaj novega. Za nas mora biti federacija če že govorimo o organizaciji tako da bi nas čim več pristopilo k tej stvari. Kajti le s tem boste zadovoljili naš narod. Ni pa s tem rečeno da prosimo južne brate ne tega pač ne. Mi si zamišljamo tako kot sem sedaj povedal to je naša ideja.

E.A.

CLEVELAND 5, Ohio, USA, 3547 E.80St
11.januarja 1949.-

Dragi gospod P.S.!

Na Vaše lepo poročilo z dne 21. avgusta 1948 Vam šele danes odgo = varjam. Ko je prišlo Vaše pismo, sem bil kaki 2500 km daleč na zapadu -

potem so se začeli misijoni in duhovne vaje, da sem bil zelo zaposlen. Šele po praznikih imam nekaj več časa, da odgovarjam na kupa pisem, ki so se zadnje mesece nabrali. Nimam tajnika in nimam pisarne, zato gre bolj počasi, ko vse sam delam.

Hvala Bogu - Vaše poročilo je kar ugodno. Med tem je prišel že tudi g.Kunstelj Ignacij med Vas, pozdravite ga od mene, prav tako gospoda dr. Kuharja, če pridete kdaj v stik z njim. Tudi sliko Marije Pomagaj ste že med tem dobili. Lepa zamisel, da Marija roma od skupine do skupine. Zaupanje v Marijino priprošnjo nas ne bo varalo. Saj čutimo, kako nas je varovala, čeprav smo morali zapustiti domovino. Velike nevarnosti, prav uničenje nam je grozilo že večkrat, a vsakokrat je Marija zabranila, da so vražniki niso mogli izvršiti svojih načrtov. Tako bomo zaupali tudi še na dalje v njeno materinsko priprošnjo in varstvo.

Želim Vam in vsem Slovincem v Britaniji, da bi bilo leto 1949 zdravo in blagoslovljeno polno milosti in veselja Svetega Duha. Seveda vsi si želimo, da bi se nam odprla pot nazaj v resnično svobodno domovino. Zaenkrat še ne kažejo znaki, da bi to bilo kmalu mogoče. Zaupajmo v Boga in vdajmo se v Njegovo voljo. On nas ljubi, ve kaj je nam v korist in je nekončno moder. Svoje želje in prošnje mu vsak dan v molitvi pošiljajmo, potem pa moremo mirno čakati, da nas usliši. Uslišal nas pa bo ravno tedaj, kadar bo v svoji vsevednosti spoznal, da je najbolj primeren, za nas zveličaven čas.

Blagoslov pošiljam vsak večer in vsako jutro od svete maše tudi na Angleško vsem našim ljudem.

Pozdrav in blagoslov!

+ GREGORIJ ROZMAN

OPOZORILO.- Mesto, kjer prebiva č.g.Kunstelj se pravilno piše - Caerphilly in ne Coerphilly.

PISMO IZ BELGIJE.- Takoj na začetku Vam moram priznati, da sem s svojim dolгим molkom res že nesramen. Da pa se tudi temu da najti opravičilo, bo ste videli iz opisa našega življenja! Prvo je, da delamo po šest dni na teden, ne kot delate v Angliji po pet dni samo. Samo delo je precej težko, ker smo mi zaposleni prav v njih najglobljih luknjah oz.rovih; tudi naša leta že malo težje prenašajo te napore, ki jih sicer mlajši ljudje z lahkoto ali vsaj z manjšimi težavami. Odhod na delo, vrnitev in pa samo delo nam vzameta enajst, pa tudi dvanajst ur dnevno. Hrana je vprašanje zase. Kantina, v kateri smo bili svoječasno dobro postreženi in smo bili zadovoljni, je prešla v druge roke ter je nastalo stanje, kakršno je za naše pojme nesprejemljivo, pa je posledica bila ta, da smo si začeli kuhati sami! Vsak se torej hrani v lastni režiji, kar nas dnevno stane štiri ure časa! Osem ur porabim za počitek ter je s tem dan z vsemi 24 urami popolnoma zaseden. Čez teden torej ni časa za kaj drugega kot za delo v rudniku, delo doma v baraki ter počitek! Komaj še utegnemo prečitat časopise ter ono, kar dobimo od Vas ali iz Trsta. Kaj pa nedelja? Zdi se mi, da sem enkrat že omenil rudnik Eidsen. Tam je najmočnejša slovenska družina s približno 100 družinami. Nekaj od njih je še vedno precej na ono stran, saj so Titovi agenti v prvih dveh letih po vojni delovali z vso vnemo; nekaj jih je sredinskih, ki še danes ne vedo ali nočejo vedeti, ka

tera stran je prava ter se še niso odločili ne za ene ne za druge. Tre = tja skupina pa je popolnoma antikomunistična. Imajo družbo Sv. Barbare, ki ima v svojem sestavu tudi knjižnico in mali pevski zbor, katerega član sem tudi jaz. Po končanih vajah se navadno razidemo k slovenskim družim nam, kjer je navadno razgovor o domovini. Pod tem seveda ni treba razumeti kakih političnih ur, saj to bi med temi ljudmi sploh ne našlo odziva, temveč bolj domači razgovori, v katerih odkrivamo njim še nepoznane stvari današnje politike v domovini. Na ta svojevrsten način tudi mi izpolnjujemo svoje naloge, ki so nam zadane. Pred javnostjo smo nastopili nekajkrat pri slovenski maši s cerkvenim petjem, enkrat s pevskim nastopom, ki je vseboval samo narodne pesmi in sicer deset za mešani zbor, tri za moški, tri za ženski ter tri za mali otroški zbor! Za Vse Svete smo obiskali grobove Slovencev, ki so tam pokopani in zapeli tri žalostinke. To rej tudi mi ne držimo križem rok, temveč delamo. Sedaj bi poskusili s kakšno igro, so nas tudi naprosili za to; seveda mi nimamo nobene literaturre. Zato se obračam kar na Vas, ker se bo tam še najsigurnejše kaj našlo, seveda najboljše kako veseloigro, ki pa naj ne bo pretežka. Toliko za danes. Tople pozdrave prav vsem v imenu vseh. -Ž.

I.R.O.- Mednarodna begunska organizacija je izdala opozorilo, da vsakdo, ki odbije emigriranje potem, ko so urejene že vse formalnosti za deželo, v katero je nekdo zaprosil emigrirati in se premisli ter želi drugam, izgubi pravico do uživanja IRO olajšav in lahko izgubi tudi pravico na D.P. status.

Estonki oddelek britanskega poslaništva v Venezueli opozarja vse DB, ki nameravajo iti v Venezuelo, da to svojo odločitev dobro premislijo. Življenjski pogoji so zelo težki in možnost zaposlitve skoro ne obstoja. To opozorilo je izdano na podlagi žalostnih izkušenj Poljakov, ki so prišli v Venezuelo in tudi drugih virov.

E.V.W.s STATUS V VEL. BRITANII.- Pojasnilo glede tega pravi, da E.V.W. si niso bili prepeljani v Anglijo le za neko določeno dobo, marveč - glede na vedenje - za trajno naselitev. Po petih letih bivanja v Vel. Britaniji je vsakdo upravičen zaprositi za naturalizacijo /britansko podaništvo/. Kar se tiče vrste zaposlitve je treba sprejeti delo, ki ga vsakomur dodeli Ministerstvo za delo toliko časa, dokler vlada v Vel. Britaniji kriza glede delavnih sil v glavnih industrijah. E.V.W. si s posebnimi kvalifikacijami kot doktorji in zobozdravniki so dobili svoj posel skoraj vsi.

IZ UREDNIŠTVA.- Ta številka je poslednja, ki jo pošiljamo naročnikom, ki še niso poravnali naročnine za II. četrtletje. Prosimo zato vse zamudnike, ki še nadalje žele prejemati list, da naročnino v naslednjih 10 dneh poravnajo, da bi jim mogli dostaviti Prešernovo številko, ki bo II. četrtletje zaključila.

Opozarjamo, da je zabranjeno pošiljanje kovancev v navadnih kuvertah. Pismo, ki vsebuje kovani denar mora biti priporočeno /Registered Letter/, toda pošta ne garantira za dostavo, ker lahko kovanci kuverto pretrgajo. Pošiljajte zato potom Postal Orderjev!!!

Dopise in naročnino dostavljajte na naslov: Uredništvo Klic Triglava, Miners Hostel, Two Gates, Tamworth, Staffs. Naročnina znaša 6/- četrtletno odn. 12/- polletno.

DOVE HOLES.- Uredništvu "Klic Triglava".- Nalivno pero sem danes v redu dobil, za kar se uredništvu najtoplejše zahvaljujem.

Težko, da mi je še kakšna nagrada, ki sem jih dobival, priredila toliko radosti, kot tale. Zdi se mi, da je hotela usoda, ki mi jo je namenila, spominjati me na slovensko povezanost v tujini, kar mi bo gotovo vedno lebdelo pred očmi, kadarkoli bom nalivno pero vzel v roke. Še enkrat - prisrčna hvala in iskren pozdrav! - P. /Prejemnik I. nagrade za božič. križanko/

V štirinajstih dneh

Prezident Truman je imel ob priliki po novnega prevzema predsedniškega položaja v USA govor, v katerem je dejal sledeče: Amerika bo nastopila proti komunizmu, lakoti in revščini. Inicijativa je v naših rokah. Globoko sem odločen, da storim vse za mir. Vsako razdobje je imelo svoje nevarnosti. Sedanje je takšno, kot nikdar poprej. Današnji dan predstavlja začetek dobe, ki bo polna dogodkov in morda odločilna za nas in ves svet. Na Ameriki leži odgovornost, da začrta zgodovinsko pot človeštva. Od Amerike se zahteva volja, moč in vodstvo. Toda Ameriki in drugim istomiselnim narodom stoji nasproti režim z drugačnimi cilji in drugačnim pogledom na življenje. Komunizem je mnenja, da je svet tako podeljen na nasprotujoče si razrede, da je vojna neizbežna. Demokracija pa meni, da lahko svobodni narodi premostijo svoje razlike pravično in obdrže trajni mir. Dejanja, ki izvirajo iz komunistične filozofije, predstavljajo grožnjo naporom svobodnih narodov, da izgrade svetovno obnovo. Ameriška politika bo slonela v bodoče na sledečih principih: 1. UNO; 2. Svetovna gospodarska obnova; 3. Ojačanje svobodni narodov napram napadalnosti; 4. Širok program, obsegajoč izboljšanje nerazvitih predelov na podlagi naših izkušenj in napredka. - Narodom, ki sodelujejo z nami, bomo dali vojaško opremo in svetovalce. Naši viri in tehnično znanje je neizčrpno. Delujemo za mednarodno sigurnost in naraščajoče blagostanje. Naši zavezniki so oni, ki po krivičnem trpe lakoto in žejo.

Za novega zunanjega ministra je namesto g. Marshalla imenovan g. Dean Acheson/izg. Din Ačison/. V otvoritvenem govoru je v glavnem ponovil Trumanove misli.

G. Bevin je izjavil, da se Vel. Britanija pridružuje Trumanovemu programu. - V teku enega meseca bo podpisana obrambna zveza med pripadniki Britanskega Commonwealtha, ki bo sovpadla z Atlantsko Obrambno Zvezo.

Razgovori med Švedsko, Norveško in Dansko niso uspeli, ker sta Norveška in Danska naklonjeni pristopu k Atlantskemu paktu. Medtem ko Švedska upa ostati v slučaju tretje vojne nevtralna, kot je bila že v prvih dveh, smatrata Norveška in Danska to za nemogoče.

Feld-maršal Montgomery, šef vojaške obrambe Zapadne Evrope je predložil Ameriki načrt obrambe, v katero bodo vključene Francija, Vel. Britanija, Benelux in Zapadna Nemčija. - Za pristop k tej zvezi je naklonje na tudi Italija.

Višinski je prispel v Karlove Vary na češkem, kjer se bo vršila konferenca med komunističnimi voditelji Evrope. Predstavljeni bosta še Italija in Francija. - V Moskvi je objavljena ustanovitev Odbora za Medsebojno Gospodarsko pomoč, ki naj bi bil komunistični posnêtek Marshallovega načrta. Vključeni so vsi sovjetski sateliti, razen Jugoslavije in Albanije.

Jugoslavija je ponudila Ameriki v nakup večino sveže bakrene, svinčene in železne rude, ki jo je doslej prodajala Sovjetski Uniji. - Tito je obsodil moskovski radio sovražne propagande napram Jugoslaviji. Enako je storil Moša Pijade.

Svetovna Zveza Delavskih Organizacij /World Federation of Trade Unions/ je prenehala obstojati. Odstopile so ameriške, britanske in holandske delavske organizacije zaradi komunističnega vpliva v Federaciji.

Britanija in Francija sta priznali Izrael. -

Poskusi mirovnih razgovorov na Kitajskem so propadli. Komunisti so postavili Čang-kajška na listo vojnih zločincev.

Pri volitvah v Izraelu so odnesli večino laburisti - 34,4%, komunisti so dobili 3,5%. - Na Japonskem so eskremno desničarski liberalci dobili 264 mandatov, komunisti pa 35. Skupno je na razpolago 455 mandatov.